

EK:n keskustelutilaisuus 31.1. 2019 Musiikkitalo Helsinki

Kestävää kasvua seuraavalla vaalikaudella - millä pelisäännöillä, hinnalla ja vaikutuksilla?

WWF Suomen pääsihteeri Liisa Rohwederin puheenvuoro

Davosissa runsas viikko sitten julkaistun *World Economic Forum*in tutkimuksen mukaan kolme suurinta globaalia riskiä liittyvät ilmastonmuutoksen aiheuttamiin äärimmäisiin sääilmiöihin, epäonnistumisiin ilmastonmuutokseen sopeutumisessa sekä luonnonkatastrofeihin.

Talousfoorumin viestin luulisi herättävän yrityksiä ja poliittisia päättäjiä entistä ponnekkaampiin toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi. Ne ovat juurisyyt näihin, myös globaalia taloutta ravisuttaviin riskeihin.

Viime vuoden marraskuussa YK:n Ilmastopaneeli IPCC julkaisi raporttinsa, jonka mukaan meillä on globaalisti 12 vuotta aikaa puolittaa kasvihuonekaasujen päästöt, jos haluamme välttää ilmastokatastrofin. Nykyinen eteneminen 3 asteen lämpenemisen uralla on siis liian hidaskas ja se vie suoraan tuhoon. Jokaisen maan on tehtävä oma osansa. Suomenkin.

Ilmastonmuutos, ilmastokriisi, on valtava uhka meille. Ja siitä myös puhutaan nyt paljon. Näyttää myös lupaavasti siltä, että Suomen eduskuntavaalien yhtenä keskeisenä teemana on ilmasto. Valitettavasti meillä on toinenkin nopeaa toimintaa vaativa uhka: luonnon monimuotoisuuden romahtaminen.

WWF:n marraskuussa julkaiseman Living Planet -raportin mukaan selkärankaisten villieläin populaatioiden koko on pienentynyt keskimäärin 60 prosenttia runsaassa neljässä kymmenessä vuodessa. Vastaava luku makean veden ekosysteemeissä elävien selkärankaisten osalta on runsaat 80 prosenttia.

Myös Suomen luonto on uhattuna. [Tuoreen luontotyyppien uhanalaiskartoituksen](#) mukaan Suomi ei ole onnistunut pysäyttämään luonnon köyhtymistä. Joulukuussa 2018 julkaistun tutkimuksen mukaan Suomen luonnon tila on heikentynyt entisestään viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Jopa puolet Suomen luontotyypeistä on uhanalaisia. Kaikkein eniten uhanalaisia luontotyypppejä on perinnemaisemissa, kuten kedoilla ja niityillä. Toiseksi suurin uhanalaisten luontotyyppien osuus on metsäluontotyypeillä.

Suomessa valtio on sitoutunut pysäyttämään Suomen luonnon köyhtymisen vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteeseen ei olla siis pääsemässä.

Ilmastonmuutos ja luonnonmonimuotoisuuden romahtaminen vaikuttavat kaikkeen – ihmisten perustarpeisiin, kuten ruokaturvaan tai puhtaan veden saatavuuteen sekä taloudellisen toiminnan mahdollisuuksiin ja turvallisuuteemme, muun muassa sään ääri-ilmiöiden muodossa.

Ilmastonmuutos pahentaa luonnon ahdinkoa, ja luonnon hävittäminen lämmittää ilmakehää. Monimuotoisuus helpottaa luonnon sopeutumista säiden ääri-ilmiöihin ja ilmaston muuttumiseen. Ilmastonmuutos ja monimuotoisuus liittyvät vahvasti toisiinsa. Ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuskriisiä on liian kauan yritetty ratkaista erillään. Koska ongelmat liittyvät vahvasti toisiinsa, on ne myös ratkaistava yhdessä. Sen vuoksi Suomen eduskuntavaalienkin yhteydessä ja seuraavaa hallitusohjelmaa kirjoitettaessa niitä on käsiteltävä rinta rinnan.

Tieteen viesti tulevalle eduskunnalle ja meille kaikille on selkeä: Tulevat vuodet ovat avainasemassa. Luonnon hyvinvointi ja ilmastonmuutoksen torjunta on asetettava kaiken päätöksenteon keskiöön, koska muuten tuhoamme planeettamme. Me olemme ensimmäinen sukupolvi, joka kuulee tämän tieteen karmaisevan viestin. Me olemme todennäköisesti myös viimeinen sukupolvi, joka voi estää tuhon. Jos emme ratkaise ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuskriisiä nyt, on turha yrittää ratkaista niitä myöhemminkään.

Ympäristö- ja ilmastokysymykset on tähän saakka nähty erillisinä muusta ”kovasta” politiikasta. Kuitenkin, koska kyseessä on asia, joka määrittää ihmiskunnan tulevaisuuden, on näihin asioihin liittyvien ja niihin vaikuttavien asioiden on oltava päätöksen teon keskiössä.

Oikeansuuntaisia askeleita on otettu monella saralla ja yleinen tietämys ongelman kriittisyydestä on tavoittanut sekä päättäjät että suuren yleisön, etenkin ilmastonmuutoksen suhteen. Tästä huolimatta todellista suunnanmuutosta ei ole saatu aikaan, ei Suomessa eikä globaalisti. Tieteen viestiä ei ole otettu tosissaan! Kansalaisetkin vaativat nykyistä kunnianhimoisempaa politiikkaa. WWF:n [kyselyn](#) mukaan suomalaisista 78 prosenttia on täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa, että he ovat huolissaan luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä

maapallolla. Samaan aikaan vain 19 prosenttia suomalaisista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että suomalaiset poliittiset päättäjät toimivat kunnianhimoisesti luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Tulos kertoo, etteivät suomalaiset päättäjät eivät ole lunastaneet suomalaisten luottamusta.

Tuleva eduskunta ja hallitus ovat paljon vartijoita. Monien vaikeiden ja monimutkaisten uudistusten tekemiseen voi kulua useita vaalikausia, kuten on käynyt SOTE:n kohdalla. Ilmastonmuutoksen ja monimuotoisuuden heikkenemisen kanssa emme voi odottaa näin pitkään. Tuleva hallitus on vallassa ne vuodet, joina ratkaistaan tulevaisuus sekä Suomessa että sen rajojen ulkopuolella. Kevään vaaleissa WWF haluaa, että uudella eduskunnalla ja hallituksella on selkärankaa tehdä päätöksiä luonnon puolesta.

Linkki: WWF:n työkaluja kestävään kehitykseen <https://wwf.fi/mediabank/11006.pdf>